

Ważne postacie historyczne

- ❖ Ksiądz Tyrakowski- proboszcz mąkowskiej, dziekan bydgoskiej podmiejskiej. 10.05 1870 – 21.05.1944 r. Proboszczem Mąkowską został w XI 1911. W Kościele odnowił ołtarz główny, usunął filary zasłaniające ołtarz zastępując je łukami. Bardzo walczył o polskość na terenie parafii. W 1920 r. witął wracające do Bydgoszczy po półtora wiekowej niewoli Wojska Polskie. Jako jedyny ksiądz w okolicy w czasie okupacji słuchał po polsku spowiedzi;
- ❖ Prezydent Stanisław Wojciechowski, który w latach 20-tych odwiedził Mąkowską;
- ❖ Generał Heinz Guderian – który był u Nas przy okazji walk o most na Sokole Kuźnicy;
- ❖ w czasie spływów kajakowych Brdą obecny papież Jan Paweł II robił zakupy w sklepach na terenie sołectwa;
- ❖ Prezydent RP Ignacy Mościcki był ojcem chrzestnym syna Feliksa- miejscowych gospodarzy państwa Zygowskich

Specyficzne nazwy

Kolonia, Łąkomowo, Szmytowo, Melerowo, Kentzerowo, Szewosowo, Hamer, Rybkowo, Motyl – nazwy części wsi pochodzące od nazwisk posiadaczy ziemskich.

OBIEKTY I TERENY

Działki pod zabudowę mieszkaniową

Teren częściowo przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową.

Działki pod domy letniskowe

Istnieją również tereny pod zabudowę letniskową wyjaśniamy, że duże i powszechnie znane w kraju ośrodki wypoczynkowe w Krówe i w Sokole Kuźnicy leżą w granicach Mąkowską.

Działki pod zakłady usługowe i przemysł, pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe

Na terenie Mąkowską istnieją tereny przeznaczone pod zabudowę przemysłową.

Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichrze, kuźnie, młyny) place i miejsca publicznych spotkań i rekreacji

- ❖ Wiejski Dom Kultury z placem przylegającym przeznaczonym do zagospodarowania ;
- ❖ jezioro wiejskie;
- ❖ młyn stojący na rzece Sepolence.

GOSPODARKA, ROLNICTWO

Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)

- ❖ brokuły;
- ❖ brukselka;
- ❖ kalamior;
- ❖ truskawki.

Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe

- ❖ Piekarnia Dewalt;
- ❖ „Tomir” – produkcja grzejników łazienkowych;
- ❖ „Transtom” – usługi transportowe.

SĄSIĘDZI I PRZYJEZDNI

Korzystne i atrakcyjne sąsiedztwo i duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna

Sąsiedztwo Zalewu Koronowskiego z licznymi ośrodkami wypoczynkowymi podnosi atrakcyjność pod względem turystycznym terenu Mąkowską oraz całej Gminy. Przez teren wsi przebiega droga krajowa nr 25 prowadząca nad Morze Bałtyckie. Atrakcją turystyczną jest kompleks letniskowy Sokole Kuźnica i Krówka Leśna chętnie odwiedzane przez turystów oraz jezioro, z którego korzystają miejscowi i przyjezdni wędkarze. Do Bydgoszczy jest 45 km., przy tym regularnie kursują autobusy PKS i firmy prywatnej.

Atrakcje turystyczne i ciekawostki zlokalizowane na terenie Mąkowską

Zbiorniki wodne

- ❖ Zalew Koronowski;
- ❖ Sępoleńka;
- ❖ Jeziora.

Zabytkowe obiekty architektoniczne

- kapliczka z pocz. XX w.;
- dom nr 84 z 1909 roku;
- szkoła z pocz. XX w.;
- Dworzec kolejowy z pocz. XX w.;
- gospoda, ob. dom mieszkalny, wł. Mieczysław Śliwiński z pocz. XX w.;
- dom nr 42, wł. Antoni Wruś, drewniany z II poł. XIX w.;

- dom nr 115, wł. Leokadia Majer, drewniany II poł. XIX w.;
- budynek mleczarni z II poł. XIX w.;
- dom nr 125, wł. M. Zygowską z 1802 r.

Zabytkowe zespoły architektoniczne

Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Św. Wawrzyńca:

- kościół murowany 1790-1791, przebudowany w XIX wieku;
- kaplica grobowa z II poł. XIX w.,
- dzwonnica drewniana z 1912 roku;
- ogrodzenie murowane z XIX w.;
- plebania z przełomu XIX/XX w.;

Zespół piekarni:

- piekarnia z XIX/XX w.;
- dom nr 37, z XIX/XX w.

Zabytki techniki – pozostałości dawnych linii kolejowych

- ❖ linia kolejowa Tuchola - Koronowo;

Urządzenia wodne:

- ❖ pozostałości elektrowni wodnej w Motylu;
- ❖ młyn wodny na rzece Sępoleńce.

Miejsca pamięci:

- ❖ cmentarz wiejski;
- ❖ pamiątkowa tablica ofiar II wojny światowej umieszczona na zewnętrznej ścianie kościoła;
- ❖ pomnik wdzięczności postawiony przez parafian w 1946 r. za ocalenie kościoła i domostw od zniszczeń wojennych;
- ❖ cmentarz choleryczny.

Stanowiska archeologiczne:

Liczne stanowiska od czasów starożytności do czasów współczesnych.

Ruch tranzytowy

Drogi dojazdowe – krajowe:

Droga nr 25 Bydgoszcz – Koszalin

Drogi dojazdowe – wojewódzkie:

Droga nr 237 - Mąkowsko-Tuchola –Czersk;

Drogi dojazdowe - powiatowe:

Mąkowsko- Sokole Kuźnica

Drogi dojazdowe – gminne:

Mąkowsko – Wilcze ;

Mąkowsko- Dziedzinek;

Mąkowsko – Łakomowo;

Mąkowsko-Kadzionka;

Mąkowsko- Lucim.

Przyjezdni i sezonowi

Ze względu na usytuowanie w granicach Mąkowską dwóch kompleksów wypoczynkowo-turystycznych Krówka Leśna , Sokole Kuźnica , w sezonie letnim przebywa duża liczba osób przyjezdnych z kraju i z zagranicy. Dobrze zagospodarowane i zarybione jezioro w centrum Mąkowską przyciąga w sezonie wędkarzy z całego kraju.

SYSTEM INSTYTUCJONALNY

Placówki opieki społecznej

- ❖ *ośrodek zdrowia;*
- ❖ *punkt apteczny.*

Szkoły

- ❖ *szkoła podstawowa;*
- ❖ *gimnazjum.*

Domy kultury, świetlice

Wiejski Dom Kultury.

Inne placówki

Placówka opieki przedszkolnej utworzona i prowadzona w ramach programu „ Tam gdzie nie ma przedszkoli” prze Stowarzyszenie Oświatowe „CORONA” w Koronowie.

LUDZIE, ORGANIZACJE SPOŁECZNE

OSP- silnie zorganizowana drużyna w skład której wchodzi 30 członków oraz drużyna młodzieżowa dziewcząt i chłopców, którzy osiągają bardzo dobre wyniki w zawodach na różnych szczeblach. OSP wchodzi w skład Jednostki Ratownictwa Drogowego.

KGW- prężnie działające na terenie gminy (udział w prezentacjach , spotkaniach itp.), liczące 33 członkinie.

Zespół muzyczny „HOMONTO”

Stowarzyszenia, Darczyńcy i sponsorzy, inne

- ❖ *Kółko Rolnicze;*
- ❖ *Stowarzyszenie Wędkarskie „Karpik”*
- ❖ *Koło Emerytów i Rencistów;*
- ❖ *Klub Seniora;*
- ❖ *Koło Gospodyń Wiejskich.*

ANALIZA SWOT

1. SILNE STRONY – ATUTY ROZWOJU Mąkowarska

- ❖ atrakcyjne pod względem komunikacyjnym położenie miejscowości na trasie Bydgoszcz-Koszalin;
- ❖ posiadanie w swoim obszarze dwóch kompleksów wypoczynkowo-turystycznych – Krówką Leśna , Sokół Kuźnica, o dużych walorach krajobrazowych;
- ❖ duży potencjał ludności;
- ❖ dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna;
- ❖ ogromna powierzchnia przekraczająca nierzadko powierzchnię mniejszej gminy;
- ❖ prężnie działające na rzecz rozwoju wsi organizacje zrzeszające mieszkańców.

2. SŁABE STRONY – CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

- ❖ duże bezrobocie i wiążąca się z tym narastająca marginalizacja części społeczeństwa oraz ubóstwo.- występujące na obszarach trzech byłych P.G.R-ów;
- ❖ brak małych zakładów usługowo-przemysłowych, będących najlepszym pracodawcą na terenach wiejskich.

3. SZANSE I OKAZJE – MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MĄKOWARSKA, WYNTKAJĄCE Z OTOCZENIA

- ❖ rozwój szeroko rozumianej turystyki z położeniem nacisku na agroturystykę, poprzez wykorzystanie potencjału krajobrazowego oraz bazy noclegowej oferowanej przez ośrodki turystyczne znajdujące się na terenie Mąkowarska;
- ❖ dobre połączenia komunikacyjne;
- ❖ rozwój usług rzemieślniczych- warsztat samochodowy;
- ❖ rozwój budownictwa mieszkaniowego;

4. ZAGROŻENIA - CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE WYNTKAJĄCE Z OTOCZENIA

- ❖ bezrobocie;
- ❖ marazm i bierność społeczeństwa.

WIZJA ROZWOJU MAKOWARSKA

Rozwój społeczeństwo widzi w oparciu o rozwój turystyki, rolnictwa w tym warzywnictwa. Powinien nastąpić także rozwój przemysłu. Najważniejszy jest rozwój turystyki do czego konieczna jest rozbudowa istniejącej w Makowsku infrastruktury turystycznej i położenie dużego nacisku na agroturystykę.

ARKUSZ PLANOWANIA NA LATA 2004-2013

Priorytet 1

Zwiększenie funkcjonalności oraz poprawa estetyki WDK i OSP wraz z zagospodarowaniem terenu wokół na działce nr 516.

Projekt 1

Wykonanie ocieplenia zewnętrznego wraz z elewacją istniejącej świetlicy WDK oraz jej doposażenie.

Cele:

- zmniejszenie kosztów ogrzewania ;
- możliwość większego wykorzystania pomieszczeń na organizację imprez okolicznościowych (możliwość osiągnięcia korzyści finansowych)
- uatrakcyjnienie zajęć dla dzieci i młodzieży;
- poprawa estetyki wsi.

Projekt 2

Budowa łącznika pomiędzy Wiejskim Domem Kultury a remizą OSP wraz z wyposażeniem.

Cele:

- poprawa warunków socjalno-bytowych członków OSP.

Projekt 3

Zagospodarowanie terenu wokół WDK i budowa amfiteatru.

Cele:

- możliwość organizacji imprez na wolnym powietrzu (festyny, dożynki itp.);
- poprawa estetyki wsi;

Priorytet 2

Stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży

Projekt 4

Ogrodzenie boiska w centrum wsi.

Cele:

- zwiększenie bezpieczeństwa osób korzystających z boiska (usytuowane przy drodze wojewódzkiej nr 237).

Projekt 5

Modernizacja boiska na osiedlu Rybkowo.

Cele:

- poprawa warunków korzystania z boiska
- zwiększenie bezpieczeństwa osób korzystających z boiska (usytuowane przy drodze krajowej 25).

Projekt 6

Budowa sali gimnastycznej.

Cele:

- rozwój fizyczny dzieci i młodzieży.

Priorytet 3

Poprawa istniejącej infrastruktury drogowej

Projekt 7

Budowa chodnika na ul. Bydgoskiej- droga krajowa nr 25 .

Cele:

- zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom.

Projekt 8

Utwardzenie ulicy Jeziornej na odcinku około 200m.

Cele:

- zapewnienie dobrego dostępu do jeziora.

Projekt 9

Utwardzenie około 150 m. ulicy Kościelnej.

Cele:

- dobre dojście i dojazd do kościoła.

**PROJEKT PRIORYTETOWY
NA ROK 2005**

PROJEKT 1

TYTUŁ: Wykonanie ocieplenia zewnętrznego wraz z elewacją istniejącej świetlicy WDK oraz jej doposażenie.

Cel:

- zmniejszenie kosztów ogrzewania ;
- możliwość większego wykorzystania pomieszczeń na organizację imprez okolicznościowych (możliwość osiągnięcia korzyści finansowych)
- uatrakcyjnienie zajęć dla dzieci i młodzieży;
- poprawa estetyki wsi.

Realizacja projektu zakłada :

- wykonanie ocieplenia i elewacji budynku WDK;
- wymianę podłogi w dużej sali WDK;
- zakup krzeseł – sztuk 120;
- zakup stolików- sztuk 30;
- zakup sprzętu muzycznego z nagłośnieniem.

Kosztorys projektu :

1. Zakup krzeseł -	120 x 70,00 zł	8 400,00 zł
2. Zakup stolików świetlicowych stolik -	30 x 120,00 zł	3 600,00 zł
3. Nagłośnienie sali:		
- kolumny -	1.220,00 zł	
- wzmacniacze -	1.220,00 zł	
- mikrofon -	2.440,00 zł	
- odtwarzacz CD -	610,00 zł	
- kable -	2.440,00 zł	
- mikser -	732,00 zł	
RAZEM		8.662,00 zł

4. Wykonanie ocieplenia i elewacji budynku WDK;

- montaż rusztowań -	10.364,85 zł	
- ocieplenie ścian zewnętrznych (materiał) -	76.200,00 zł	
- malowanie ścian zewnętrznych (materiał) -	6.100,00 zł	
- robocizna -	82.123,65 zł	
RAZEM		174.788,50 zł

5. Wymiana podłogi w dużej sali WDK

- zerwanie starej podłogi	279,00 zł	
- nowa podłoga z deszczułek (materiał)	4.445,00 zł	
- robocizna	2.566,80 zł	
RAZEM		7.290,80 zł

Całkowity koszt projektu

202.741,30 zł

Harmonogram wdrażania projektu

W pierwszej kolejności chcielibyśmy wykonać roboty budowlane związane z wykonaniem ocieplenia i elewacji budynku Wiejskiego Domu Kultury – od września do października 2005 r. Kolejnym krokiem będzie wymiana podłogi w dużej sali WDK – październik-listopad 2005 r. oraz zakupy wyposażenia- listopad . Projekt ma zostać zakończony w grudniu 2005 roku.

Jako mieszkańcy, którzy bardzo troszczą się o dobro naszej miejscowości zdecydowaliśmy ,iż napisany przez nas Plan Rozwoju w miarę potrzeb będzie poddawany konsultacją oraz uaktualniany na Zebraniach Wiejskich.

Dokument ten zostanie przedstawiony mieszkańcom na Zebraniu Wiejskim. i przyjęty przez nich w formie uchwały Zebrania Wiejskiego.

**Przewodniczący
RADY MIEJSKIEJ**

Grzegorz Myk